

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Landelijk Netwerk Vrouwelijke Hoogleraren (LNVH)
t.a.v. prof. dr. Yvonne Benschop (voorzitter)
Winthontlaan 2
3526 KV Utrecht

**Onderzoek en
Wetenschapsbeleid**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
52678617

Uw brief of e-mail van
11 maart 2025

Datum **02 JUN 2025**

Betreft Reactie oproep tot bescherming wetenschap en zorg tegen censuur van
aandacht voor sekse, gender en diversiteit

Geachte prof. dr. Benschop,

In uw brief van 11 maart 2025 roepen u en uw medeondertekenaars op tot de bescherming van wetenschap en zorg tegen censuur van aandacht voor sekse, gender en diversiteit. Ik wil u bedanken voor uw brief en het delen van uw zorgen. Ik waardeer het dat u tijd heeft genomen om uw gedachten en inzichten met mij te delen. Uw betrokkenheid en inzet tonen aan hoe belangrijk dit onderwerp is en ik wil u verzekeren dat ik uw zorgen serieus neem.

Conform uw verzoek heb ik uw brief onder de aandacht gebracht bij de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en zal ik mede namens haar reageren op uw vragen.

Vrije wetenschapsbeoefening

Het is een groot goed dat academici aan Nederlandse wetenschappelijke instellingen in vrijheid hun onderzoek kunnen doen, onderwijs kunnen geven en hun bevindingen kunnen delen met de samenleving. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) staat pal voor de academische vrijheid en wetenschappelijke onafhankelijkheid van wetenschappers, zowel in Nederland als in onze internationale wetenschappelijke samenwerkingen. Het is niet aan mij om voor te schrijven welk beleid een ander land voert. Wel blijf ik het belang van academische vrijheid benadrukken in mijn internationale contacten. Dit doe ik onder meer bij de vormgeving van nieuwe Europese wetgeving (de ERA Act), met de inzet op het UNESCO *Safety of Scientists Programme* en in bilaterale besprekingen. Daarnaast hebben hogescholen, universiteiten en onderzoeksinstellingen een cruciale rol in het borgen van academische vrijheid bij het aangaan van internationale samenwerkingen. Hieraan wordt al veel aandacht besteed en ik sta hierover in nauw contact met de instellingen.

Ik ben voornemens om voor de zomer de Eerste en Tweede Kamer een bredere toelichting te geven over academische vrijheid en veiligheid van wetenschappers. In deze brief zal ik onder andere ingaan op de motie Roovers c.s. die de regering, en mij in het bijzonder, oproept om zich uit te spreken jegens de vragenlijsten die

vanuit de Verenigde Staten zijn verzonden aan diverse instellingen.¹ Ik zal een afschrift van deze brief met u delen.

Onze referentie
52678617

Gezondheidszorg

De minister van VWS onderschrijft, net als ik, de noodzaak om aandacht te besteden aan sekse- en genderspecifieke aandoeningen gezien de impact van deze aandoeningen op mensenlevens. Uit een rapport van de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG)² komt bovendien naar voren dat onderzoek naar vrouwspecifieke aandoeningen onvoldoende van de grond komt.

Het is in de eerste plaats aan onderzoekers om de bestaande wetenschappelijke kennis uit te bouwen en te verdiepen. Onderzoekers in het Nederlandse zorgveld hebben de (academische) vrijheid om te bepalen in welke mate zij onderzoek doen naar de rol van sekse, gender en diversiteit in de zorg en ook hoe zij komen tot prioritering van de onderzoekthema's.

Zorgpartijen beschikken over een aantal mogelijkheden om prioriteit te geven aan onderzoek naar de rol van sekse, gender en diversiteit in de zorg, bijvoorbeeld via de beschikbaarheidsbijdrage academische zorg (BBAZ). Vanuit deze beschikbaarheidsbijdrage wordt onder andere onderzoek bij universitair medische centra (umc's) bekostigd. Via het ZonMw pilotprogramma '*Diversiteits sensitief werken in de Zorg*' kunnen onderzoekers en zorgverleners subsidie ontvangen voor praktijkprojecten die vormen van zorg stimuleren waarbij rekening wordt gehouden met verschillen tussen mensen. De kortlopende projecten zetten in op implementatie in de praktijk en verankering in het onderwijs.

Daarnaast ondersteunt de regering onderzoekers om onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek te doen naar sekse- en genderspecifieke zorg. Zo is er vijftien miljoen euro beschikbaar gesteld voor een kennisprogramma vrouwspecifieke gezondheid bij ZonMw.³ Het programma biedt ruimte voor nader onderzoek naar en ondersteuning van vrouwspecifieke aandoeningen.

Verder heeft de minister van VWS de Tweede Kamer laten weten dat het haar inzet is om voor het zomerreces te komen met een Nationale Strategie Vrouwegezonderheid. Het ministerie van OCW is ook betrokken bij het opstellen van de strategie. De door u geschetste aandachtspunten zijn een waardevolle inbreng voor onze gedachtevorming.

Tot slot ondersteunt de staatssecretaris van OCW vanuit haar emancipatieportefeuille de Alliantie Gezondheidszorg op Maat – een samenwerking waar sommigen van de ondertekenaars van uw brief ook bij betrokken zijn. Deze alliantie zet zich onder meer in voor het vergroten van aandacht en kennis over lhbtqi+ en gendersensitieve gezondheidszorg. Dit doet zij door onderzoek te doen en kennis toegankelijk te maken voor zorgprofessionals. Hiermee draagt de alliantie bij aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg en het vergroten van wetenschappelijke kennis in het zorgveld.

¹ Eerste Kamer, vergaderjaar 2024-2025, 36.600 VIII, P.

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2023-2024, 31 765, nr. 843.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2023-2024, 31 765, nr. 843.

Inzet vanuit de zorg en wetenschap is van cruciaal belang voor een succesvolle en duurzame inbedding van sekse- en genderspecifieke zorg. Zorgverleners, onderzoekers en bestuurders zijn verantwoordelijk voor de structurele aandacht, prioriteit en verankering.

Onze referentie
52678617

Ik vertrouw erop u en uw medeondertekenaars met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Ik heb vernomen dat u uw brief op 15 april jl. eveneens als petitie heeft aangeboden aan de Tweede Kamer. Een afschrift van deze brief wordt daarom ter informatie verzonden aan de Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Met vriendelijke groet,

mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Eppo Bruins